

10. Indtægtsdækket virksomhed

<i>Serviceopgaver</i>	En af Danmarks Statistiks hovedopgaver er at udføre statistiske opgaver for private og offentlige kunder mod betaling. Opgaverne kaldes serviceopgaver, og er omfattet af statens regler for indtægtsdækket virksomhed.
<i>Fuld omkostningsdækning</i>	Den indtægtsdækkede virksomhed skal hvile økonomisk i sig selv. Det vil sige, at indtægterne skal dække de totale omkostninger ved udvikling og produktion af serviceydelserne. De totale omkostninger omfatter dels de direkte omkostninger, dels indirekte omkostninger i form af bidrag til bl.a. it, husleje, ledelse og administration.
<i>Skræddersyede opgaver</i>	En stor del af serviceopgaverne består af skræddersyede statistikker og analyser til kunderne om fx enkelte befolkningsgrupper, erhverv, geografiske områder, virksomhedstyper og udgiftstyper. De større typer af serviceopgaver omtales nedenfor.

Interview og Markedsservice

<i>KÅS</i>	<p>Servicesystemet KÅS (Kommune Års Service) tilbyder årligt kommuner og amter statistikoplysninger opdelt på delområder af kommuner. Det nuværende KÅS-system består af syv forskellige moduler – Befolkning, Bolig, Indkomst, Beskæftigelse, Pendling, Social og Nøgletal. Herudover findes der til kommuner og specielt boligselskaber servicesystemet "Statistiske Nøgletal på boligområder".</p> <p>Fra de større kommuner med et betydeligt antal indvandrere og efterkommere efterspørges en særskilt delområdestatistik, der bedre belyser denne befolkningsgruppe. Efter en forudgående markedsundersøgelse er det hensigten i 2004 at tilbyde de pågældende kommuner en særskilt pakke efter samme model som for KÅS Nøgletal.</p>
<i>Markedsstatistik</i>	<p>Servicesystemet Markedsstatistik henvender sig primært til den private sektor med statistik til belysning af privatkundeområdet. Udover tilsvarende områdeopdelte standardydelser som i KÅS tilbyder Markedsstatistik også en lang række specialydelser i form af bl.a. kundeprofilanalyser samt vejsegmentering (udvælgelse af "klumper af veje" på minimum 500 personer baseret på statistikoplysninger).</p> <p>I 2003 er der i afdelingen for personstatistik gennemført et projekt med beregning af pendlingsafstanden (korteste vejafstand) mellem bopæl og arbejdssted. Afstandsberegningerne rummer betydelige servicemuligheder i Markedsstatistik, hvilket vil blive markedsført i 2004.</p>

10. Indtægtsdækket virksomhed

- Det Danske Kvadratnet* Danmarks Statistik har i samarbejde med Kort- og Matrikelstyrelsen etableret "Det Danske Kvadratnet" med opdeling af hele landet i små geografiske celler på ned til 100 x 100 meter. Kvadratnettet giver brugerne mulighed for på en fleksibel måde at kunne danne sammenlagte celler (clusters), som grundlag for levering af detaljeret geografisk statistik til fx markedsanalyse, lokalplanlægning og forskning. De forbedrede statistikmuligheder for Markedsstatistik ved udnyttelse af kvadratnettet vil fortsat blive markedsført intensivt i 2004 ligesom det positive samarbejde med en række videreformidlere vil blive udbygget
- Lov-modellen* Lov-modellen er et statistisk redskab til beregning af konsekvenserne af forskellige lovgivningsinitiativer, især på social-, skatte- og boligområdet. Danmarks Statistik leverer data til Lov-modellen, der organisatorisk er placeret i Finansministeriet. I 2004 flyttes Lov-modellen fra hovedanlægget til PC-nettet.
- Brugen af Lov-modellen er forbeholdt ministerier og styrelser, der er beskæftiget med lovforberedende arbejde. Der er nu i forbindelse med forskerordningen blevet etableret mulighed for at forskere og tilknyttede organisationer mod betaling og efter aftale med Danmarks Statistik og Finansministeriet kan få adgang til at udnytte lovmodeldata.
- Interviewundersøgelser* Danmarks Statistik kan yde service i forbindelse med dataindsamling, idet kunderne kan få gennemført små og større interviewundersøgelser af god kvalitet. Der benyttes computerstøttet telefoninterviewning. Stikprøve-udvælgelsen kan enten ske ved en tilfældig udvælgelse fra CPR-registret eller på basis af oplysninger i et statistikregister – fx personer beskæftiget inden for udvalgte brancher, personer med en bestemt uddannelse eller personer med rådighed over bil, der pendler til et bestemt geografisk afgrænset område. Undersøgelserne kan vedrøre privatpersoner eller virksomheder. Foruden interview-undersøgelser gennemfører Danmarks Statistik også postskemaundersøgelser for eksterne kunder.
- Øresundsstatistik* Med støtte fra både EU's regionalfond samt interessenter fra dansk og svensk side har Danmarks Statistik i samarbejde med SCB (det tilsvarende svenske statistikbureau) gennemført et tværgående statistikprojekt for hele Øresundsregionen. I første omgang er der opbygget en fælles Øresundsdatbank med samordnede og geografisk opdelte statistik-oplysninger for hele regionen. Øresundsstatistikken formidles alene via internet.

I forbindelse med Interreg III er der i perioden 2003-2005 sammen med de regionale myndigheder skaffet finansieringsgrundlag til udbygning af dataindholdet i Øresundsdatabanken. I første omgang er der med den eksterne styregruppe for Øresundsprojektet aftalt nye projekter for Øresundsstatistikken omfattende bl.a. integration og udbygning af den registerbaserede flytte- og pendlingsstatistik, regionalisering af de eksisterende konjunkturstatistikker samt en betydelig udbygning af statistikken både over nye virksomheder samt forskellige områder inden for arbejdsmarkedsområdet – bl.a. arbejdsløshed.

Forskningservice

Danmarks Statistik servicerer forskere (og analytikere) ved at etablere særlige datasæt til konkrete forskningsprojekter. Data er baseret på kombinationer af de mange statistikregistre i Danmarks Statistik og stilles som såkaldte afidentificerede mikrodata til rådighed for forskerne. Adgangen gives som hovedregel gennem den eksterne elektroniske forskerordning, der indebærer, at forskerne har adgang til data fra deres egen arbejdsplads.

<i>Nye adgangsregler</i>	Danmarks Statistiks Styrelse præciserede i 2003 reglerne for adgang til mikrodata under Danmarks Statistiks forskerordninger. Der gives adgang for autoriserede forsknings- og analysemiljøer. Mere varige forsknings- og analysemiljøer med en ansvarlig chef og flere forskere/analytikere kan autoriseres. Med nogle få undtagelser inden for virksomhedsdata kan de autoriserede miljøer få ekstern elektronisk adgang til de data, som er nødvendige for gennemførelsen af et konkret projekt ("need to know" princippet).
<i>71 autoriserede miljøer</i>	Den eksterne elektroniske forskerordning anvendes nu i næsten alle projekter, hvorfor den fysiske forskerordning, hvor forskerne skal afvikle edb-kørsler fra Danmarks Statistiks lokaler, er under afvikling. Ved udgangen af 2003 var der tildelt autorisationer til i alt 71 forsknings- og analysemiljøer.
<i>Forskerserviceenheden</i>	Danmarks Statistik modtager i den fireårige periode 2002-2005 en bevilling fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, som muliggør at bearbejdning af registerdata på Danmarks Statistiks særlige forskermaskiner er gratis for danske forskere og analytikere. Ordningen omfatter alle ansatte på offentligt finansierede forskningsprojekter, ansatte i offentlige forsknings- og analysemiljøer (dvs. universiteter, sektorforskningsinstitutioner, ministerier, styrelser mv.) samt forskere ansat hos alment velgørende fonde i Danmark. Desuden ydes

10. Indtægtsdækket virksomhed

der tilskud til opdateringen af visse forskningsdatabaser, hvorved datakøb fra disse er blevet billigere. Dette omfatter Integreret Database for Arbejdsmarkedsforskning (IDA), Firmastatistik koblet med IDA, Demografisk database, Fertilitetsdatabasen, Lægemedeldatabasen samt Socialforskningsregistret. Forskerserviceenheden (FSE) varetager i henhold til rammeaftalen en række funktioner i forhold til danske forskeres brug af registerdata

Århus-filialen Danmarks Statistik viderefører en mindre filial i Århus fortrinsvis med det formål at servicere forskere i Jylland. Filialen er placeret på Århus Universitet sammen med Center for Registerforskning.

International Rådgivning

Danmarks Statistiks rådgivning til statistikinstitutioner i andre lande gennemføres som indtægtsdækket virksomhed, idet projekterne hovedsagelig finansieres af Danida og EU.

Engagement i Afrika Rådgivningen omfatter et større projekt med statistikinstitutionen i Mozambique. Projektet blev påbegyndt i maj 2002. Den nuværende kontrakt udløber med udgangen af 2005 med en option på yderligere to år. Projektet gennemføres under ledelse af Danmarks Statistik i samarbejde med Statistiska centralbyråen i Sverige og Statistisk sentralbyrå i Norge. Rådgivningen indeholder generel institutionel støtte til strategi, ledelse og infrastruktur, samt støtte til de enkelte statistikgrene.

Samarbejde i Central- og Østeuropa Samarbejdet med EU-ansøgerlandene fortsætter. Danmarks Statistik deltager i et partnerskabsprojekt sammen med statistikinstitutionen i Polen i 2002-04. Samarbejdet omfatter desuden mindre engagementer i Slovakiet (nationalregnskab), Bulgarien (registre) og Slovenien (elektronisk formidling).

I 2003 påbegyndtes et partnerskabsprojekt omkring Intrastat i Letland. Et andet partnerskabsprojekt forventes i Litauen med start i 2004.

Samarbejdet med Cards-landene (den vestlige del af Balkan) er intensiveret. Kroatien har i 2003 ansøgt om EU-medlemskab. Et toårigt partnerskabsprojekt sammen med deres statistikkontor iværksattes i maj 2003. Det omhandler støtte til dataindsamlings- og analysemeto-

10. Indtægtsdækket virksomhed

der, nationalregnskab samt statistisk virksomhedsregister. Et mindre samarbejde er også iværksat sammen med statistikkontoret i Serbien.

Et flerårigt statistikprojekt omkring IT anvendelse i det nordvestlige Rusland forventes påbegyndt i løbet af vinteren 2003/04.

Øvrige større serviceydelser

- Udlændinge-database* For Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration er oprettet en udlændingedatabase, som giver ministeriet mulighed for hurtigt og sikkert at belyse og analysere aktuelle emner vedr. udlændinges forhold.
- RIMO* For Arbejdsmarkedsstyrelsen udarbejdes RIMO-modellen, som frem-skriver befolkning, beskæftigelse, arbejdsstyrke, uddannelsesfrekven-ser, byggeri og boligforhold på AF-regioner.
- Forebyggelses-registret* Forebyggelsesregistret, der indeholder oplysninger om hospitalsind-læggelser mv. fra Sundhedsstyrelsen samt baggrundsoplysninger fra en række af Danmarks Statistiks registre til brug for forsknings- og udredningsopgaver inden for sundhedsområdet, er i 2003 blevet ud-videt med oplysninger om cancerforekomst. Indenrigs- og Sundheds-ministeriet yder bidrag til registrets vedligeholdelse.
- Bilstatistik* Fra Bilstatistisk Servicesystem kan der leveres oplysninger om dansk indregistrerede køretøjer, som personbiler, lastbiler, varebiler, busser og påhængsvogne. For hver køretøjstype tabelleres der bl.a. på fabri-kat, mærke og model, anvendelse, udstyr, alder, drivmiddel, vægt, lasteevne, ejerforhold og geografisk lokalisering. Der kan herudover udtrækkes skræddersyede tabeller tilpasset helt specifikke behov.
- BED-servicesystem* Samtidig med opbygningen af det ny registersystem med Bolig- og Ejendomsdata (BED) er der etableret et servicesystem, der løbende udvikles i takt med at nye data indlægges i BED. På nuværende tids-punkt kan systemet besvare forespørgsler vedr. byggestatistikken, såvel standardprægede som skræddersyede serviceopgaver. Ultimo 2004 forventes servicesystemet at være fuldt udbygget på bygge- og boligområdet.
- Udenrigshandels-service* Udenrigshandelsstatistikken består på det mest detaljerede niveau af oplysninger om månedlig import og eksport af ca. 10.000 forskellige varer der foretages mellem Danmark og ca. 230 lande. Der er mulig-hed for at tegne et abonnement på et udvalg af disse oplysninger,

10. Indtægtsdækket virksomhed

enten som *landefordelte tal for udvalgte varer* (suppleret med oplysninger om industriens salg af egne varer) eller som *varefordelte tal for udvalgte lande*. Abonnenten definerer selv udvalget og data leveres på elektronisk form.

- ADAM
abonnementer** ADAM tilbydes i abonnement i flere varianter: Et abonnement omfatter, udover modellen, opdateringer af databank og fremskrivninger, samt en række for- og eftermodeller til specifikke anvendelser. Antallet af opdateringer og antallet af for- og eftermodeller er afhængig af abonnementet. Modelgruppen tilbyder desuden, på serviceopgavevilkår, at udføre analyser for kunder, der ikke ønsker en abonnementsordning. Herudover tilbydes ADAMs brugere, og andre interesserede, et kursus, der giver en generel introduktion til databanken, modellen og modellens anvendelser. Endelig tilbydes ADAMs databank i abonnement og i løssalg.
- Nordisk
statistisk årbog** Siden 1997 har Danmarks Statistik haft en aftale med Nordisk Ministerråd om at vedligeholde en database med sammenlignelig nordisk statistik, som stilles til rådighed af de nordiske landes statistikkontorer. På grundlag af databasen udarbejder Danmarks Statistik hvert år *Nordisk statistisk årbog*, som udgives af Nordisk Ministerråd.
- Kursus-
virksomhed** Danmarks Statistik afholder kurser om databanker og i statistisk informationssøgning. Kurserne foregår i egne lokaler, lokalt hos kunderne eller hos eksterne kursusleverandører. I 2003 har der været afholdt kurser i dansk statistik, international statistik, erhvervsstatistik, sundhedsstatistik samt statistikbank og PC-Axis. Der er stor interesse for kurserne, som udvikles løbende og i 2004 vil nye kurser blive tilbudt.
- Eurostat
Data Shop** Biblioteket er Eurostat Data Shop for Danmark. Servicen er brugerbetalt, og der leveres såvel publicerede som ikke-publicerede data fra Eurostat efter kundens ønske. Danmarks Statistik har underskrevet et Quality Charter, der skal sikre et højt serviceniveau i Data Shops i alle EU-landene. Kendskabet til Data Shop virksomheden i Danmark er stigende, og der vil i 2004 blive arrangeret gå-hjem-møder om de muligheder, servicen giver for virksomheder og organisationer.